

اخبار روز

۶۰ لیتر سهمیه بنزین آبان ماه واریز شد

۶۰ لیتر سهمیه بنزین آبان ماه خودروهای شخصی بدون هیچ‌گونه تغییری، ساعت صفر بامداد سه‌شنبه (یکم آبان‌ماه) در کارت‌های هوشمند سوخت شخصی شارژ شد. این هشتمین سهمیه ماهانه سال ۱۴۰۳ است که به کارت‌های هوشمند سوخت شخصی واریز شد، همچنین سهمیه سوخت خودروهای عمومی و خدماتی مطابق جدول سهمیه طرح مدیریت مصرف سوخت واریز می‌شود. /ایسنا

خوزستان در صدر دریافت یارانه دستمزد

براساس گزارش عملکرد طرح یارانه دستمزد، بیش از ۳۷ هزار نفر از کارچویان موفق به انعقاد قرارداد کار شده‌اند و استان خوزستان در صدر دریافت یارانه دستمزد قرار دارد. یکی از برنامه‌های مؤثر در حوزه اشتغال و از جمله سیاست‌های فعال بازار کار، طرح یارانه دستمزد است که از سوی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به‌منظور ایجاد و حفظ اشتغال در استان‌های دارای نرخ بیکاری بالا اجرامی شود. /ایسنا

راه‌اندازی ۶ طرح پتروشیمی در سال جاری

عبدالعلی علی‌عسگری، مدیرعامل شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس، گفت: پیش‌بینی شده که امسال ۶ پروژه پتروشیمی‌های آپادانا، هنگام واجد اوره، صدف عسلویه، ارغوان گستر ایلام، طرح HYCO پتروشیمی کارون و طرح پلی‌آلومینیوم کلراید پتروشیمی ارومیه راه‌اندازی شوند. /ایسنا

تبدیل ۳۰ درصدی تولیدات کشاورزی به ضایعات

سیدمجتبی خیام‌نکویی، معاون وزیر و رئیس سازمان تحقیقات و ترویج کشاورزی، با تأکید بر به‌کارگیری هوش مصنوعی در حوزه امنیت غذایی اظهار کرد: به‌طور متوسط ۲۵ تا ۳۰ درصد از تولیدات ۱۳۳ میلیونی بخش کشاورزی به ضایعات تبدیل می‌شود. /ایسنا

اتصال همه روستاهای بالای ۲۰ خانوار به شبکه ارتباطی تا پایان برنامه هفتم

نیک‌محمد بلوچ‌زهی، مشاور وزیر در توسعه ارتباطات در مناطق روستایی و مجری طرح خدمات عمومی اجباری (USO) تأکید کرد: مطابق تکلیف قانونی در برنامه هفتم توسعه، همه روستاهای بالای ۲۰ خانوار کشور به شبکه ارتباطی متصل می‌شوند. /ایرنا

شرایط تحویل مسکن به خانواده جان‌باختگان معدن طبس

ارسلان مالکی، مدیرعامل سازمان ملی زمین و مسکن، به برخی از ابهامات درباره «مشکل اقساط مسکن کارگران معدن طبس» پاسخ داد و گفت: ۵۰ درصد هزینه تأمین مسکن بازماندگان معدن طبس توسط دولت پرداخت می‌شود و اقساط ماهانه این واحدها در سال سوم آغاز خواهد شد که میزان آن در ماه کمتر از ۲ میلیون تومان است. /ایرنا

۳۸.۸ میلیارد دلار ارز واردات تأمین شد

بانک مرکزی از اول فروردین ماه تا ۳۰ مهر امسال، ۳۸ میلیارد و ۸۵۲ میلیون دلار ارز برای واردات کالاهای اساسی، دارو، کالاهای تجاری و بازرگانی، واردات در مقابل صادرات و خدمات تأمین کرده است. /ایرنا

انتقال ۷۰ میلیارد لیتر نفت و فرآورده‌های نفتی به مبادی مصرف

علی احمدی‌پور، مدیرعامل شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران، گفت: ۷۰ میلیارد لیتر مواد نفتی در ۶ ماه نخست امسال به مبادی مصرف در سراسر کشور ارسال شد. /ایرنا

موجرانی که قرارداد اجاره سه‌ساله منعقد کنند از مالیات معاف هستند

حسین جنتی، مدیرکل راه و شهرسازی استان تهران، آخرین وضعیت معافیت از پرداخت مالیات بر خانه‌های خالی را تشریح کرد: براساس آن، موجرانی که قرارداد اجاره سه‌ساله منعقد کنند از مالیات معاف هستند. /ایرنا

ساخت ۳ برج ۲۵ طبقه بیخ گوش ایستگاه هواشناسی دانشگاه تهران

مازیار غلامی، مدیرکل هواشناسی استان تهران، گفت: قرار است سه بلوک ۲۵ طبقه پشت ایستگاه هواشناسی حائل شود که روی سنجش کمیت‌های هواشناسی تأثیر مستقیم گذاشته و مانع از اندازه‌گیری دقیق خواهد شد. /تسنیم

عرضه ۶ هزار خودروی وارداتی در سامانه یکپارچه

مهدی ضیغمی، مدیر طرح واردات خودرو وزارت صمت، در مورد نحوه عرضه خودروهای وارداتی و اولویت‌بندی، گفت: در صورتی که تعداد متقاضیان بیش از خودروهای عرضه شده باشد، قرعه‌کشی انجام می‌شود و اولویت‌بندی متقاضیان خرید خودروهای وارداتی از طریق قرعه‌کشی انجام می‌شود. مدیر طرح واردات خودرو وزارت صمت درباره سقف قیمت واردات خودرو و تصویب کرد: سقف قیمت واردات خودرو تغییری نکرده است و در این دوره ۶ هزار خودرو عرضه می‌شود. /تسنیم

تولید اوره در وضعیت مطلوبی قرار دارد

حسن عباس‌زاده، سرپرست شرکت ملی صنایع پتروشیمی، گفت: تولید اوره از سوی مجتمع‌های پتروشیمی کشور در وضعیت مطلوبی قرار دارد و در زمینه تأمین نیاز داخل کمبودی نداریم و با توجه به سهمیه‌های اعلامی از سوی وزارت جهاد کشاورزی نیاز کشاورزان در مناطق مختلف در حال تأمین است. /تسنیم

پایان آبان؛ آخرین مهلت اجرای همسان‌سازی حقوق بازنشستگان

فضل‌الله نجر، دبیر کمیسیون اجتماعی مجلس، با اشاره به نشست نمایندگان این کمیسیون با وزیر کار و رؤسای صندوق‌های بازنشستگی، گفت: قرار شد تا پایان آبان‌ماه ضمن اینکه احکام متناسب‌سازی حقوق بازنشستگان صادر می‌شود، نسبت به پرداخت حقوقی که در احکام آورده شده است، اقدام شود. /فارس

شهروند وضعیت بازار بورس و توجه دولت به این بازار را در گفت‌وگو با کارشناسان بررسی می‌کند

بازار سرمایه؛ ایستاده در غبار

[ملیحه محمودخواه] بازار سرمایه در سال‌های اخیر دوران خوبی را سپری نکرده و روزهای پرافت و خیزی داشته است. این در حالی است که در یکی دو ماه اخیر این بازار شرایط بدتری را تجربه کرده است که علت آن هم بی‌ربط به شرایط سیاسی منطقه نیست. رئیس‌جمهور یکشنبه شب دستور داد اقداماتی برای بهبود اوضاع در بازار سرمایه انجام شود. شهروند در گفت‌وگو با کارشناسان روزهای آتی بورس را جویا شده است.

را در چننه تدابیر خود ذخیره کرده، باید به مرحله اجرا درمی‌آورد تا به این طریق اعتماد رخت‌بسته از بورس مجدداً احیا شود. اما از طرفی مخالفان این سناریو معتقدند شدت ریسک‌های سیاسی به اندازه‌ای است که سیاست‌گذار بورس عیور از ریسک‌های کنونی رادراولویت قرار داده است. به این ترتیب، متولیان بازار سهام جز کاهش دامنه نوسان دخالت دیگری در بازار سهام نکرده‌اند. یکی از موضوعاتی که در روزهای اخیر نقل‌مخافل بورس بازار بوده، این است که آیا روند صعودی بازارهای رقیب می‌تواند بورس را در نهایت وارد فاز رشد کند؟ مطالعه الگوهای تاریخی نشان می‌دهد در سیکل‌های تورمی، توالی قله‌زدن قیمتی در بازارهای مختلف به ترتیب در بازار ارز و طلا و مسکن و در نهایت با یک‌فاز تأخیر در بورس اتفاق افتاده است.

بورس تهران از ابتدای ماه جاری تحت تأثیر وقایع عالم سیاست قرار گرفت تا با افت ۲.۶۷ درصدی شاخص کل بورس، فضای بازار در یک چرخش ناگهانی به سمت تسریع خروج پول و نزول شاخص حرکت کند. این روند در هفته‌های اول مهر با کاهش دامنه نوسان به یک‌درصد و کنترل شاخص کل تا حدی کنترل شد، اما همزمان با افزایش دامنه نوسان از یک به سه درصد در شنبه هفته گذشته، بار دیگر با تشدید عرضه‌ها، مسیر نزولی شتاب بیشتری گرفت.

خروج از وضعیت نزولی بورس در مدت کوتاه وجود ندارد

حمید میرمعینی، کارشناس حوزه بورس، به شهروند توضیح می‌دهد: واقعیت این است که دستورات کلی داده شده، اما جزئیات هنوز منتشر نشده است؛ اما احتمالاً تأمین بودجه از منابع دیگر برای آنکه به بازار بورس فشار نیاید از تصمیماتی است که اتخاذ شده است.

او می‌گوید: با توجه به شرایط بازار بورس انتظار نمی‌رود که شرایط این بازار به این زودی از شرایط نزولی خارج شود چرا که به رقم تمامی بخشنامه‌ها و دستورات، خروج از این شرایط کمی سخت به نظر می‌رسد. اما این دستورات شاید در کوتاه‌مدت اثر داشته باشد اما در درازمدت نمی‌تواند تأثیر زیادی بر بازار داشته باشد. او بر این باور است که بزرگ‌ترین عاملی که بازار سرمایه را تحت تأثیر خود قرار داده، بحث تنش‌های سیاسی منطقه است. در سایه این موضوع رو به وخامت رفتن سایر بازارها، رکود اقتصادی، نرخ ارز، کسری بودجه و ناترازی احتمالی در بحث گاز در آینده نزدیک خبر از بدتر شدن اوضاع بورس می‌دهد. متأسفانه نقدینگی به سمت بازار سرمایه نمی‌رود و هم‌اکنون شاهد خروج نقدینگی از بازار بورس هستیم. این کارشناس بازار بورس بر این باور است که برخی از عوامل که بازار بورس را تا حدودی دچار مشکل کرده‌اند، خارج از توان و کنترل است و هم‌اکنون تنش‌های سیاسی که در منطقه حکمفرما است به راحتی قابل تغییر نخواهد بود و در واقع تأثیر آن بر بازار سرمایه موضوعی طبیعی است. میرمعینی به این موضوع تأکید می‌کند که ابتدا باید اوضاع و احوال سیاسی منطقه آرام بگیرد تا مشکلات اقتصادی در یک مدت معینی به سمت بهبود حرکت و بازار سرمایه رشد مناسبی را پیدا کند. او بر این باور است که برخی راهکارهایی که مطرح می‌شود مانند افزایش نرخ نیمایی یا افزایش قیمت بنزین نیز هم‌اکنون قابل‌اجرا نیست چرا که تأثیر مستقیمی بر بخش‌های مختلف معیشتی و اقتصادی خواهد داشت.

راه‌حل‌هایی که نتیجه نداد

علی جبل‌عاملی، کارشناس بورس، نیز به شهروند می‌گوید: بازار سهام مشابه روزهای گذشته، با فشار عرضه آغاز به‌کار کرد و هرچه به ساعات انتهایی بازار نزدیک شدیم، رفته رفته بر میزان عرضه‌ها افزوده شد. گفتنی است اگرچه گمان می‌شد، سیاست نزدیک‌سازی نرخ نیما به نرخ ارز در بازار غیررسمی، یکی از تغییر رویکردهایی است که می‌تواند اثرات مثبتی در بازار سرمایه داشته باشد، اما تاکنون نتوانسته روند بازار سرمایه را عوض کند.

او معتقد است یکی از اقدامات نسنجیده سازمان بورس که به نظر می‌رسد در تشدید وضعیت بحرانی بورس بی‌تأثیر نبوده، افزایش دامنه نوسان به ۳ درصد است. اقداماتی که با توجه به عدم تزریق نقدینگی به بازار نه تنها منجر به بازیابی نقدشوندگی بازار نشد، بلکه زیان سهامداران را بیش از گذشته کرد.

او بر این باور است که از طرفی به اعتقاد برخی از کارشناسان اگرچه وجود ریسک‌های سیاسی در وضعیت بازار سرمایه قطعاً بی‌تأثیر نیست، اما وجود سیاست‌های ضدتوقیف و از طرفی فقدان نگاه واحد در دولت چهاردهم در خصوص وضعیت بازار سرمایه نیز در وضعیت نابسامان این بازار بی‌تأثیر نبوده است.

به عقیده بسیاری از کارشناسان، بازار سرمایه به‌رغم اینکه تمایل و پتانسیل رشد را داشت، به‌علت وجود تنش‌های سیاسی اخیر، وارد فاز و مرحله رکودی شده و به اصطلاح، اصلاح‌رادرپیش گرفته است. با این حال، با کاهش تنش‌ها و به‌مرور زمان وضعیت نوسان‌رو به پایین شاخص هاد بازار سرمایه به‌حالت قبیل بازمی‌گردد.

جلسه مسئولان اقتصادی با رئیس‌جمهور برای حل مشکل بورس

جلسه ستاد اقتصادی دولت با حضور رئیس‌جمهور، معاون اول رئیس‌جمهور، وزیر امور اقتصادی و دارایی، رئیس‌کل بانک مرکزی، رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار و سایر اعضای ستاد اقتصادی دولت برگزار شد. حجت‌اله صیدی، رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار، طی گزارشی چالش‌های پیش‌رو، انتظارات موجود، پیشنهادها و برنامه‌های سازمان بورس را در حوزه اصلاح‌روندهای بازار سرمایه به این ستاد ارائه داد. صیدی در این جلسه، با برشمردن برخی مشکلات موجود در بازار سرمایه، پیشنهادهای هفت‌گانه‌ای از جمله توقف اختلال در بازارها و قیمت‌گذاری دستوری، نزدیک شدن تدریجی قیمت ارز نیما به نرخ ارز در بازار آزاد، ایجاد هماهنگی کامل بین سیاست‌های پولی و مالی و بازار سرمایه، به‌ویژه در حوزه نرخ سود سپرده‌ها را مطرح کرد. در ادامه این جلسه، مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهوری، نیز پس از شنیدن گزارش و راهکارهای ارائه‌شده از سوی سازمان بورس، دستورات لازم را به دستگاه‌های مختلف برای بهبود وضعیت بازار سرمایه، صادر کرد.

باتوجه به دستورات یکشنبه شب رئیس‌جمهوری برای بهبود وضعیت بازار سرمایه و طبق نظر بسیاری از کارشناسان، با کاهش تنش‌ها، روند نوسانات منفی موجود در بازار سرمایه به‌تدریج اصلاح می‌شود و به‌حالت ثبات بازمی‌گردد.

چرخش پول از بورس

با نگاهی به آنچه در بازار سهام در ماه مهر گذشته، می‌توان دریافت که سه متغیر اثرگذار چرخش نقدینگی از تالار سهام به سمت بازارهای موازی را رقم زده‌اند. در گام نخست آنچه بر سرعت‌ریزش بورس اثرگذار بوده پیش‌روی بحران در وضعیت سیاست خارجی کشور و در گام بعدی محقق نشدن وعده‌های سیاست‌گذار اقتصادی بوده که سرنوست بازارها را تغییر داد؛ به‌طوری‌که همه بازارها تغییر ریل دادند. اما براساس اظهارات برخی از کارشناسان، بی‌عملی سازمان بورس طی مدت مذکور سومین عاملی است که بر سرعت خروج پول افزوده است. برخی کارشناسان می‌گویند سیاست‌گذار بورس می‌توانست با برخی تدابیر «ریزش حد اکثری بورس» را سد کند. روند معاملات بورس تهران در هفته‌های اخیر و هم‌زمان با آغاز تنش‌های سیاسی کاملاً بر بی‌میلی معامله‌گران در سمت خرید تأکید دارد. این موضوع از آن جهت مهم محسوب می‌شود که عوامل بنیادی توانایی حمایت از بازار را داشتند. تزریق نقدینگی از جمله مواردی است که در زمان مناسب تا حدود زیادی می‌توانست در کانون توجه فعالان بازار قرار گیرد. اما در این میان باید دو نکته مهم را در نظر گرفت. اول آنکه آیا با وجود تشدید ریسک‌های بیرونی، تزریق پول منطقی به نظر می‌رسد؟

در این مورد دو اظهار نظر متضاد وجود دارد. گروهی بر این باورند که سیاست‌گذار بورس با «اولویت قرار دادن منافع سهامداران» و «به‌طور کلی منافع بازار سهام» آنچه

عقب‌گرد در بازار بورس

محمد رضایپور، تحلیلگر بازار بورس و مدرس دانشگاه، نیز بر این موضوع تأکید می‌کند که بازار سهام در حالی با عبور از روز میانی هفته پا به آبان‌ماه می‌گذارد که با عقب‌گرد ماهانه شاخص‌های اصلی مواجه شده و حجم و ارزش معاملات خرد بسیار اندکی را تجربه کرده است. او معتقد است که شاخص کل بورس در

نخستین ماه پاییز عقب‌گرد ماهانه ۴.۷ درصدی را ثبت کرد. نماگر بورس درحالی‌که در نخستین روز معاملات مهر روی عدد دو میلیون و ۹۷ هزار واحد قرار داشت، نخستین ماه پاییز را در سطح دو میلیون و هفت هزار واحدی به پایان رساند. رضایپور توضیح می‌دهد: طی یک ماهه مهرماه، حجم و ارزش معاملات خرد به شدت کاهش یافت و خروج پول ادامه یافت. طی این ماه بورس تهران تحت تأثیر تنش‌های سیاسی منطقه قرار گرفت و عملکرد خوبی نداشت. او معتقد است که با وجود جلسات مسئولان اقتصادی در کشور، بازار سهام همچنان تحت تأثیر ریسک‌های سیاسی و نظامی است. در این میان، قیمت دلار در حال افزایش ارتفاع است و بازار طلا و سکه را با خود افزایشی کرده است. این روند رو به رشد در بازارهای طلا و ارز بسیاری از صاحبان نقدینگی را به سمت خود جذب و از بورس ناامید کرده است. همچنین خیر عرضه دوباره اوراق دولتی، توجه سرمایه‌گذاران ریسک‌گریز را به‌خود جلب کرده است.